FICHA

#20220516-01-VER-ES-RO

Nombre	Radioterapia
Ámbito	Médico
Tema	Consulta de radiología entre doctora y paciente con cáncer de mama
Idiomas	Español - Rumano

Contexto	
La doctora Mera, radióloga, atiende en su consulta por primera vez a una paciente. La paciente ya se ha sometido a una tumorectomía y ahora empieza la siguiente fase del tratamiento, la radioterapia. Se trata de una mujer joven que ha buscado mucha información en internet sobre su diagnóstico.	
Terminología	
adenocarcinoma de mama - ganglio - tejido linfático - estadificación TNM - ganglio centinela - biopsia selectiva - técnica DIBH - irradiación - búnker plomado - dermitis	
Personaje A	Doctora Mera, radióloga
Personaje B	Paciente

Dificultad			
La velocidad es…	cómoda	○ ● ○ ○ ○	incómoda
La prosodia es…	natural	○ ○ ● ○ ○	poco natural
Las temáticas son…	generales	○ ○ ○ ○ ●	muy especializadas
Los términos son…	sencillos	○ ○ ○ ● ○	complicados
La densidad de información es…	baja	○ ○ ● ○ ○	alta
Las intervenciones son…	cortas	○ ● ○ ○ ●	largas
En su conjunto, el diálogo es…	fácil	○ ○ ○ ● ○	difícil

Créditos

2022

Materiales creados de forma colaborativa en el marco del proyecto *Situated Dialogues: Audio Materials for the Practice of Liaison Interpreting* cofinanciado por la Dirección General de Interpretación de la Comisión Europea (SCIC Grant).

Las siguientes personas han participado en su creación: Andreea Maria Albu, Victoria Garay Airaghi, Arantxa Mera Errasti, Anna Suades Vall y Sofía García-Beyaert.

Co-funded by the European Union

Universitat Autònoma de Barcelona

MIRAS Mediació i Interpretació: Recerca en l'àmbit social

D-A-L METHOD

TRANSCRIPCIÓN	
1	Buenos días, pase. Bienvenida a la consulta, soy la doctora Mera. Tome asiento, por favor.
2	Bună ziua, doamna doctor. Îmi cer scuze de întârziere. M-am pierdut un pic pentru că nu reușeam să găsesc cabinetul.
3	Es la primera consulta que tenemos juntas y es difícil de encontrar en un hospital tan grande, y además en el piso -2.
4	Da, așa este, mulțumesc frumos. O întrebare: pot intra soțul și frații mei?
5	Lo siento, debido a las normas COVID y para evitar aglomeraciones en las consultas tan pequeñas, que no tienen ventanas, como verá, cada paciente puede entrar con un acompañante. Siento las molestias.
6	Înțeleg. Am văzut afișe peste tot în sala de așteptare, înțeleg, îmi cer scuze de întrebare. Va intra soțul meu. A venit cu mine la toate consultațiile, pe tot parcursul procesului, atât cu ginecologii cât si cu medicii oncologi. Și sigur înțelege mai bine decât mine. Sincer sunt foarte agitată.
7	Es totalmente comprensible, le intentaré explicar la siguiente fase del tratamiento de forma detallada y, si tienen duda, pueden interrumpir en cualquier momento.
8	Mulțumesc mult, doamna doctor. Sincer nu știu dacă este bine ce am făcut, dar odată ce am fost diagnosticată cu cancer de sân m-am documentat foarte mult pe internet, am citit forumuri ale altor paciente, am vorbit cu prieteni medici... In fine, este foarte multă informație, iar cazul meu, fiind o tumorectomie, care implică un tratament cu radioterapie, adevărul este ca m-a neliniștit foarte mult si acum am multe întrebări.
9	Lógicamente. Es usted joven, el diagnóstico fue casual, en una mamografía de screening, por lo que recibir una información así deber de ser muy difícil de asimilar.
10	Nici nu va imaginați. A fost un soc imens. Nu m-am putut opri din plâns timp de o săptămână. Și apoi a venit biopsia mamară, așteptarea pana primești rezultatul și pe urmă diagnosticul definitiv. Când citești «adenocarcinom la sânul stâng luminal tip

	B». Groaznic. La fel, am tras o mare sperietură când m-au examinat și au văzut un ganglion la sânul stâng, unde au găsit tumoarea.
11	¿Hacía poco que se había vacunado en ese brazo?
12	Exact. Mi-au făcut mai multe probe și, în cele din urmă, au ajuns la concluzia că am făcut reacție la vaccin. Asta ne-a spus medicul, că este fundamental pentru prognosticul bolii.
13	Exacto. Hemos visto a lo largo de este año, desde el inicio de la vacunación COVID, muchos casos de pacientes con ganglios axilares que son reactivos a la vacuna, es decir, no tumorales. En el caso de un tumor de mama, la aparición de ganglios axilares implica un diagnostico mas avanzado, ya que existe una migración de células tumorales al tejido linfático, y es lo que se considera una enfermedad localmente avanzada.
14	Asta este ce apare in rapoarte unde pune “N0”?
15	Sí, es la estadificación TNM, con lo que clasificamos de forma universal el tamaño tumoral (es el significado de la «T»), la existencia y el numero de ganglios (es la traducción de la «N») y la existencia o no de metástasis a distancias (la «M»). En su caso es un T1N0M0, y de ahí el tratamiento que se ha planteado con tumorectomía, la radioterapia y la hormonoterapia.
16	Mulțumesc foarte mult pentru explicație. Am primit rapoarte despre toate astea și am citit acele acronime, dar chiar nu știam ce înseamnă și mi-a fost și frică să întreb.
17	Tiene derecho a tener preguntas y es mi deber intentar resolverlas. La cirugía fue en enero, ¿verdad? ¿Hubo complicaciones?
18	Da, am fost operată la începutul anului și am avut noroc pentru nu sa complicat deloc. Am fost externată după 3 zile, rana nu s-a infectat și adevărul este că nu m-a durut aproape deloc. În plus, cicatricile sunt foarte mici, una sub mamelon și cealaltă la subraț. Adevărul este că mi sa făcut o operație conservatoare, după cum am citit în rapoarte. Adică, nu au îndepărtat tot sânul, doar zona unde se afla tumoarea. În

	timpul operației, au analizat și ganglionul santinelă, pentru a se asigura că nu există nicio afectare microscopică, după cum mi-a spus ginecologa.
19	Exacto, y no lo había. La cirugía fue lo que llamamos una tumorectomía + biopsia selectiva del ganglio centinela; en los informes pone «BSGC». Es decir, que sigue habiendo tejido mamario sano, y de ahí la necesidad de la radioterapia, para tratar el resto de la mama.
20	Am înțeles. Si câte ședințe sunt?
21	El tratamiento son 15 sesiones y son diarias: de lunes a viernes, excepto festivos o los días de fin de semana.
22	Uau, ce scurt. Nu știu de ce, dar credeam că sunt 25 sau 30 de ședințe.
23	En la actualidad conseguimos hacer tratamientos de radioterapia alcanzando las mismas dosis total en menos tiempo de tratamiento, tanto menos tiempo en número total de sesiones como en tiempo en la máquina. Es decir, administramos más dosis en cada sesión de tratamiento, para que me entienda.
24	De acord, asta mă liniștește foarte mult. Credeam că tratamentul va dura mai mult. Și cât durează fiecare ședință? Va trebui să stau aici multe ore?
25	La sesión de tratamiento dura como máximo 15 minutos.
26	Mă scuzați doamna doctor, dar am văzut fotografii cu aparatele de radioterapie si m-a îngrijorat foarte tare să văd un fel de mască pe care o pun pacienților. Nu sufăr de claustrofobie, dar numai gândul că trebuie să stau întinsă acolo cu masca aia mă neliniștește foarte tare.
27	Es cierto que se usan máscaras para inmovilizar los pacientes y controlar los movimientos al deglutir, por ejemplo, o los movimientos del cuello, pero no es su caso. Es un tratamiento local, donde focalizamos el tratamiento en la mama izquierda en su totalidad, pero por encima o por debajo de ella no hay irradiación. Es un tratamiento altamente conformado.
28	Asta mă liniștește foarte mult. Este un aparat îngust, ca cel de la RMN?

29	Nada parecido, es una maquina con un brazo robótico que verá que gira alrededor del tórax. No sentirá nada, no duele, no da calor… Pero sí es fundamental que colabore.
30	Voi face tot ceea ce este necesar. Orice mi se spune în detaliu, o voi face, e vorba de sănătatea mea.
31	No tengo dudas. Es usted joven y quiero que entienda esto: el tratamiento se lleva a cabo mediante una técnica llamada DIBH (es la traducción de Deep-Inspirational-Breath-Hold), es decir, es un tratamiento que se realiza en inspiración forzada, que es que cuando coges aire profundamente, de forma que el pulmón se llena y el corazón se aleja de la mama; por tanto, así logramos irradiar menos volumen de corazón y de pulmón y, por tanto, menos riesgo de efectos secundarios en estos órganos a largo plazo.
32	Pare ceva scos din filme doamna doctor. Eu nu știu să respir așa.
33	Claro que no, pero eso lo practicará aquí con el taller de enfermería y le pedirán que lo practique también en casa, de forma que para las sesiones de radioterapia pueda hacer las inspiraciones de forma coordinada.
34	Ah, perfect. Nu știam că există un grup de lucru de asistență medicală. Voi face tot ce-mi stă în putere. În plus, nu am fumat niciodată, si cred că asta la fel o să fie de folos.
35	Al explicarlo parece más complejo de lo que es en realidad. Efectivamente, las pacientes jóvenes y no fumadoras son las mejores pacientes para poner en práctica esta forma de respiración. En cada sesión, los técnicos que administran a diario el tratamiento se comunicarán con usted a través del micrófono; ellos siempre le verán y le oirán. Ellos le irán guiando para que sepa cómo debe inspirar profundamente —y en ese momento recibir el tratamiento— y cuando puede descansar y así no agobiarse —y en ese momento no recibir el tratamiento—, de forma coordinada.
36	Încep să înțeleg. Și mai est un aspect care mă îngrijorează. Avem doi copii și, dacă voi fi expusă iradierii, vreau să știu ce măsuri de precauție trebuie sa luam; dacă copiii

	pot sta cu mine în casa fără probleme sau dacă ar trebui să plec de acasă pentru o anumită perioadă de timp.
37	De eso no tiene nada de que preocuparse. La irradiación solo se da durante los minutos de tratamiento. Una vez usted salga de la sala, que es un búnker plomado, no es portadora de irradiación y no la emite a nadie. Puede estar con sus hijos, con niños, con mujeres embarazadas… No hay ningún problema.
38	Mulțumesc, doamna doctor. Poate vi se pare ca sunt multe întrebări prostești, dar se spun atâtea lucruri la televizor sau pe internet încât prefer să îmi răspundeți ca să pot sta liniștită. O ultimă întrebare, care poate părea foarte superficială după toate astea, cum va rămâne pielea? Se va deteriora?
39	No me parece superficial su pregunta. La piel se irá irritando, es lo que llamamos una dermitis. Será de forma progresiva y reversible; una vez acabe la radioterapia; irá mejorando hasta su desaparición en 1 o 2 meses. Lo cierto es que es uno de los aspectos que más preocupa a las pacientes. Le explicaremos cómo cuidar de la piel, qué cremas usar e iremos vigilando semana a semana la piel.
40	Perfect, cum v-am spus deja, voi face tot ceea ce îmi spuneți să fac. Voi cumpăra cremele necesare și, evident, înțeleg că nu pot sa mă bronzez.
41	Correcto, no puede tomar el sol en la zona irradiada. Es decir, puede ponerse ropa de manga corta, porque esa zona no está siento irradiada, pero hay que tener cuidado con los escotes de las blusas.
42	Ah, nu mă gândisem la asta, bineînțeles. O să am mare grijă cu asta și voi alege bine hainele. Mai închise la gât, nu-i așa, ca să nu mă risc. Perfect, doamna doctor, cred ca m-ați ajutat foarte mult. Totul e mai clar acum. Adevărul este ca atunci când mi s-a comunicat diagnosticul, nu eram foarte sigură în privința tratamentului. Cred că am fost foarte copleșită de toata situația, am început să caut informații, cum v-am spus, voiam să le știu pe toate deodată... Toata frustrare intr-un final ma dat gata, nu mai voiam să aud de doctori, de nimic. Dar, in fine, cred că deja am făcut progrese cu operația tumorii. Cel puțin este îndepărtată si dacă

	trebuie ceva iradiat, adevărul este că mi-ați explicat foarte bine și acum îmi doresc foarte mult sa mă vindec complet. Vă mulțumesc mult!

43	Nada, usted tranquila, iremos viéndonos en las consultas, poco a poco, y vamos controlando que esté bien de síntomas, que todo evolucione como tiene que ser y, por supuesto, cualquier cosa que necesite si pasa algo antes de la próxima consulta, puede solicitar cita previa o dejar un recado en el teléfono de coordinación. Nos vemos pronto. Mucho ánimo, vamos a ello.

P/O: precisión/omisión; P/D: precisión/distorsión; P/CS: precisión/contrasentido;
P/E: precisión/ampliación; CORR: gramática, expresión;
EXP: mala expresión que afecta al significado; T: terminología; ☺: buena solución